

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
กับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔

The relationship between school administrators' transformational
leadership and standards quality of learners in small-sized schools
under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4

พรทิพย์ ไทรย้อย*

Porntip Saiyoy

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Educational Administration Kanchanaburi Rajabhat University

พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์**

Pongsak Ruamchomrat

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, ประเทศไทย
Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

มิตภาณี พุ่มกล่อม***

Mitparnee Pumklom

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, ประเทศไทย
Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Email: porntip.saiyoy@gmail.com

Received: August 17, 2022

Revised: October 29, 2022

Accepted: November 05, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (๑) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (๒) มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ จำนวน ๑๒๒ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

* * นางสาวพรทิพย์ ไทรย้อย Miss. Porntip Saiyoy

** ผศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ Asst.Prof.Dr.Pongsak Ruamchomrat อาจารย์ที่ปรึกษา Advisor

*** ดร.มิตภาณี พุ่มกล่อม Dr.Mitparnee Pumklom อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม Co-Advisor

แบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง ๐.๖๗-๑.๐๐ และความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (๑) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา (๒) มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์; ภาวะผู้นำ; การเปลี่ยนแปลง; ผู้บริหารสถานศึกษา; มาตรฐาน

Abstracts

The research was to (1) school administrators' transformational leadership (2) standards quality of learners in small-sized schools (3) the relationship between school administrators' transformational leadership and standards quality of learners in small-sized schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4. The samples used in the research were 122 teachers in small-sized schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, by stratified random sampling according to educational area. The research tool was a scale questionnaire. The research instrument with content validity 0.67-1.00 and reliability 0.97 to collect data which were analyzed in statistical terms of percentage, mean, standard deviation, and Pearson' product moment correlation coefficient.

The findings: (1) School administrators' transformational leadership in small-sized schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, was overall

and each aspect at high level. Ranking in the order of mean from high low as ideological influence, inspiration, The aspect of taking into account the individuality and intellectual stimulation. (2) Standards quality of learners in small-sized schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, as a whole, the practice was at a high level. When considering each aspect, it was found that the practice was at a high level in all aspects. Sorted by average is the aspect of the academic achievement of the learners, followed by the desirable characteristics of the learners. (3) The relationship between school administrators' transformational leadership and standards quality of learners in small-sized schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, as a whole, it was found that there was a very high level of positive correlation with statistical significance at 0.01

Keywords : Relationship; Leadership; Transformational; Administrator; Standards quality

บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่มีความคล่องตัว มีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ มีการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรมีลักษณะเป็นองค์กรแบบใหม่ ที่มีขนาดเล็กลง ใช้กำลังคนน้อย บุคลากรมีความชำนาญ มีความเป็นมืออาชีพ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อช่วยให้การทำงานร่วมกันประสบผลสำเร็จ มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพภายในของตนออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด^๑ ปัจจัยที่สำคัญที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้คือ ภาวะผู้นำ เนื่องจากภาวะผู้นำมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเลอวูดและเจนท์ซี^๒ ให้ความเห็นว่าภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยผู้นำจะต้องจัดการภายในองค์กรเพื่อให้ทรัพยากรที่เป็นตัวคนและวัตถุ ประสานเข้าด้วยกัน สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำองค์กรให้ดำเนินไปได้และผู้นำที่มี

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๙), หน้า ๓๕.

^๒ Leithwood, K., & Jantzi, D., "Toward an explanation of variation in teacher' perceptions of transformational school leadership", *Educational Administration Quarterly*, Vol.32 (No.5), (1996) : pp. 512-538.

ความสามารถจะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความขยันขันแข็ง สามัคคี มุ่งมั่น เต็มใจและมีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ภาวะผู้นำของผู้บริหารยังเป็นปัจจัยทางการ บริหารที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยฮอยและมิสเกล^๓ ให้ความเห็นว่า สถานศึกษาควรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์กรประเภทใด ๆ สถานศึกษาจะต้องพิจารณา ปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทหน้าที่ ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมายังสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นผู้ที่ สามารถกระตุ้นทางปัญญา สร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์และสร้างวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของการเป็นนักพัฒนา ที่มีประสิทธิภาพควรค่าแก่การยอมรับและยกย่องของผู้ร่วมงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครู เพื่อนำครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการที่จะ ชี้แนะครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำ ผู้บริหารจะต้อง เป็นผู้มีความรู้ มีปฏิภาณไหวพริบดี มีบุคลิกภาพดี มีความคิด ริเริ่ม รู้จักปรับปรุงแก้ไขความสามารถ ในการโน้มน้าวจิตใจ โดยผู้นำทำให้ผู้ตามมีความรู้สึกไว้วางใจ ทำให้ผู้ตามเป็นผู้มีศักยภาพ เป็นนักพัฒนา เป็นผู้ที่เสริมแรงได้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้นำจะต้องยกระดับความสำนึกของผู้ตาม ให้ความสำคัญและคุณค่า ของผลลัพธ์ที่ต้องการและวิธีการที่จะบรรลุได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เพื่อสร้างอิทธิพลต่อบุคลากรในสถานศึกษา ในการทำให้สถานศึกษาประสบ ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้^๔

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน และผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้น พัฒนาความสามารถ ของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจ และวิสัยทัศน์ของกลุ่มและองค์กร ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดย ผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ ๔ ประการ คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล^๕

^๓ Hoy, W. K., & Miskel, C. G., **Education administration: Theory research and practice**, (New York: McGraw – Hill, 2001), pp.15-16.

^๔ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสารยุทธ์ กันหลง, ภาวะผู้นำผู้บริหารในองค์กร: แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัย, (ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา, ๒๕๕๓), หน้า ๑.

^๕ รัตติกรณ์ จงวิศาล, ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหวิทยาลัย, ๒๕๖๔), หน้า ๒๕๒-๒๕๕.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๐๕

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับ ดูแล การตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพเพราะสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์ และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนจึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน^๖

การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาดังกล่าวข้างต้นภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังที่ดูบิน^๗ ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนต่อบุคคล เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเพื่อให้สามารถบริหารงานสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องได้รับการพิจารณาควบคู่กับมนุษย์สัมพันธ์ในหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐหรือเอกชนย่อมต้องการการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างถูกต้อง มีระเบียบแบบแผนที่ดี ซึ่งการบริหารจำเป็นต้องมีหัวหน้างานหรือผู้นำที่ดี ฉะนั้น การศึกษาภาวะผู้นำจึงเป็นความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมากในยุคที่เน้นเรื่องการปฏิรูปการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการปฏิรูปการศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาให้มีระดับที่สูงขึ้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูสายปฏิบัติการสอน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา

^๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ, (กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๑), หน้า ๒-๓.

^๗ Dubrin, A. J., *Principles of leadership*, (South-Western: South-Western Cengage Learning, 2010), p.2.

ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔
๒. เพื่อศึกษามาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔
๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ จำนวน ๑๗๗ คน

๑.๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน^๑ ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ จำนวน ๑๒๒ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ถามข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น ๓ ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ ประสบการณ์ในการทำงานและพื้นที่จัดการศึกษา

^๑ Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., "Determining sample size for research activities", *Educational and Psychological Measurement*, Vol.30 (No.3), (1970) : 607-610.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๐๗

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๔ ข้อ เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ซึ่งมี ๔ ด้าน

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๑๘ ข้อ เกี่ยวกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมี ๒ ด้าน

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง ๐.๖๗-๑.๐๐ จำนวน ๕๘ ข้อ และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๗

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑ นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานบัณฑิตศึกษา สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒ ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับข้าราชการครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๒๒ ชุด โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน ๗-๑๕ วัน ทางออนไลน์ และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเอง

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

๔.๒ การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์^๙

๔.๓ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของซูครี วงศ์รัตน์^{๑๐}

^๙ Best, J. W., **Research in education** (4th ed.), (New Jersey: Prentice Hall, 1981), p.195.

^{๑๐} ซูครี วงศ์รัตน์, **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร : ไทยเนรมิตกิจ อินเตอร์โพรเกรสชั่น, ๒๕๕๓), หน้า ๓๑๖.

ผลการวิจัย

ตารางที่ ๑ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
๑. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	๔.๐๘	๐.๔๘	มาก
๒. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	๔.๐๑	๐.๔๖	มาก
๓. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	๓.๙๒	๐.๕๗	มาก
๔. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	๓.๙๔	๐.๕๕	มาก
รวมเฉลี่ย	๓.๙๙	๐.๔๑	มาก

ตารางที่ ๑ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X}=4.08$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=4.01$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}=3.94$) และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X}=3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวม

มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
๑. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	๓.๙๙	๐.๕๘	มาก
๒. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	๓.๘๖	๐.๖๒	มาก
รวมเฉลี่ย	๓.๙๒	๐.๕๘	มาก

ตารางที่ ๒ พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($\bar{X}=3.99$) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X}=3.86$) ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๐๙

ตารางที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ในภาพรวม

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก		Y _{total}
	Y _๑	Y _๒	
X _๑	-๐.๙๘ (๐.๒๘๓)	-๐.๐๑ (๐.๙๔๕)	-๐.๐๕ (๐.๕๖๖)
X _๒	๐.๘๘** (๐.๐๐๐)	๐.๙๐** (๐.๐๐๐)	๐.๙๒** (๐.๐๐๐)
X _๓	๐.๙๓** (๐.๐๐๐)	๐.๙๘** (๐.๐๐๐)	๐.๙๙** (๐.๐๐๐)
X _๔	๐.๙๘** (๐.๐๐๐)	๐.๘๘** (๐.๐๐๐)	๐.๙๖** (๐.๐๐๐)
X _{total}	๐.๘๗** (๐.๐๐๐)	๐.๘๙** (๐.๐๐๐)	๐.๙๒** (๐.๐๐๐)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๓ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r=0.92$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($r=0.88$) และด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($r=0.87$)

สรุปและอภิปรายผล

๑. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดวางทิศทางการศึกษาได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ มีการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการองค์กรโดยมีเป้าหมายและอุดมการณ์ในการทำงานที่ชัดเจน เน้นการปฏิบัติและมีส่วนร่วม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงพร้อมทั้งพัฒนา

ปรับปรุงเพื่อนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต ๔ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จึงเป็นไปตามแนวคิดของแบสและอวลีโอ^{๑๑} กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ผู้นำที่มีการกระตุ้นให้เกิดความสนใจระหว่างผู้ร่วมงาน และผู้ตามให้มองงานของพวกเขาในแง่มุมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและองค์กร มีการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้น จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระเดช สวัสดิภักดี^{๑๒} ได้ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอังกูร เถาว์ลย์^{๑๓} ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

๑.๑ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์จากการบริหารงาน มีอุดมการณ์ในการทำงานที่ชัดเจน และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังครูและบุคลากรได้ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ดังที่วิลลพรณ ช่างคิด^{๑๔} กล่าวไว้ว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้บริหารประพฤติตัวเป็นแบบอย่างให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร มุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเอง เห็นคุณค่า

^{๑๑} Bass, B. M., & Avolio, B. J., **Improving organizational effectiveness through transformational leadership**, (Thousand Oaks: Sage Publications, 1994), p.2.

^{๑๒} จิระเดช สวัสดิภักดี, “การศึกษารolesภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๒), บทคัดย่อ.

^{๑๓} อังกูร เถาว์ลย์, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๒), บทคัดย่อ.

^{๑๔} วิลลพรณ ช่างคิด, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาคตะวันออก”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๐), หน้า ๓๖.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๑๑

ของตนเอง มีศีลธรรม จริยธรรม จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณิกา บุญช่วย^{๑๕} ได้ศึกษาการศึกษา บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับรุ่งนภา จันทรลี^{๑๖} ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

๑.๒ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย สร้างค่านิยมในการทำงานโดยให้ครู และบุคลากรคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ดังที่อุไรวรรณ เขาวนขึ้น^{๑๗} กล่าวไว้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการที่เป็นกระบวนการทำงานประกอบด้วย การเน้น การปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่น กระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและผลงานขององค์กร จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี ซ่อนเพชร^{๑๘} ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงาน บริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับทวี ขวดศรี^{๑๙} ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล

^{๑๕} กรณิกา บุญช่วย, “บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๑), บทคัดย่อ.

^{๑๖} รุ่งนภา จันทรลี, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๒), บทคัดย่อ.

^{๑๗} อุไรวรรณ เขาวนขึ้น, “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้สถาบัน การอาชีวศึกษา”, **ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๖๑), บทคัดย่อ.

^{๑๘} เรวดี ซ่อนเพชร, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔”, **วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๖), บทคัดย่อ.

^{๑๙} ทวี ขวดศรี, “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓”, **ภาคินิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

๑.๓ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารชี้ให้ผู้ร่วมงานหาจุดต่อของสถานศึกษาเพื่อพัฒนางาน มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์มาแก้ปัญหาในการทำงาน มีแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจ เกิดการมีส่วนร่วม เข้าใจในปัญหา แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ วิมลพรรณ ช่างคิด กล่าวไว้ว่าการกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้บริหารกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยผู้บริหารจะมีคุณลักษณะที่สำคัญในด้านการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของทวี ชวดศรี ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่าด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกรณีศึกษา บุญช่วย ได้ศึกษาการศึกษา บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง ผลการวิจัยพบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

๑.๔ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา สนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถ ปฏิบัติต่อครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ดังที่ จิระเดช สวัสดิ์ภักดิ์^{๒๐} กล่าวไว้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจ ดูแลความต้องการของผู้ร่วมงาน ยอมรับความแตกต่างในความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น และติดตามสอบถาม ให้คำปรึกษาผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานเสมอ จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของทวี ชวดศรี ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับยุวดี แก้วสอน^{๒๑} ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล

^{๒๐} จิระเดช สวัสดิ์ภักดิ์, “การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๒), บทคัดย่อ.

^{๒๑} ยุวดี แก้วสอน, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

ต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

๒. มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ปฏิบัติง่าย ประเมินได้จริง กระชับและจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดว่า มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน ควรมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีสุขภาพทางร่างกาย จิตใจและสังคมที่ดี จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร ชีชะพร^{๒๒} ได้ศึกษาการส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับยุวดี ยิ้มรอด และสำเริง อ่อนสัมพันธ์^{๒๓} ได้ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

๒.๑ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนใช้เหตุผลประกอบการแก้ปัญหา และผู้เรียนสร้างนวัตกรรม อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดว่าผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

^{๒๒} เกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร ชีชะพร, “การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑”, วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๕๖-๒๖๕.

^{๒๓} ยุวดี ยิ้มรอด และสำเริง อ่อนสัมพันธ์, “การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐”, วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๒๒-๓๒.

จึงสอดคล้องกับเกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร ธิชะพร^{๒๔} ได้ศึกษาการส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับณัฐธิดา สีสืบวงษ์^{๒๕} ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

๒.๒ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทย ยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ดังที่ อภิชาติ อ่อนเอน^{๒๖} กล่าวว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง ลักษณะที่ดีที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสภาพปัญหา และสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหรือสังคม ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ประเมินได้จากผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร ธิชะพร ได้ศึกษา การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับบุญรอด ชาติยานนท์^{๒๗} ได้ศึกษาการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติ

^{๒๔} เกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร ธิชะพร, “การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑”, วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๕๖-๒๖๕.

^{๒๕} ณัฐธิดา สีสืบวงษ์, “การศึกษาปัจจัยทางการบริหารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙”, ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๖๑), บทคัดย่อ.

^{๒๖} อภิชาติ อ่อนเอน, “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ๒๕๕๙), บทคัดย่อ.

^{๒๗} บุญรอด ชาติยานนท์, “การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร”, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๒๒๘๔ - ๒๒๙๙.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๑๕

ในระดับมาก และวจิตตินันท์ ดีหลาย^{๒๔} ได้ศึกษาเรื่องเลนิกเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนไสวณันทวิทย จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญให้ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพของกระบวนการบริหารและการจัดการ และคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ อัมพร อานุภาพแสนยากร^{๒๕} กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นการทำงานที่เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพที่พึงประสงค์ต่อการพัฒนาการศึกษาไทยไปสู่ระดับที่สูงและมีศักยภาพมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงการทำงานที่เป็นกระบวนการ ทำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิธีการในการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วยการใช้ประสบการณ์ การใช้หลักเหตุผล จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร อีฆะพร ได้ศึกษาการส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสอดคล้องกับรุ่งนภา จันทรลี ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสอดคล้องกับอังกูร เภาวัลย์ ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

^{๒๔} วจิตตินันท์ ดีหลาย, “การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนไสวณันทวิทย จังหวัดตราด”, ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๖๑), บทคัดย่อ.

^{๒๕} อัมพร อานุภาพแสนยากร, “การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดชัยภูมิ”, ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

เมื่อพิจารณาสามารถอธิบายเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์มาแก้ปัญหา มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เกิดการมีส่วนร่วม โดยให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรให้การสนับสนุนให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ไม่มีความขัดแย้ง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของทวี ขวตศรี ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสอดคล้องกับยุวดี แก้วสอน ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสอดคล้องกับสุภาวดี ฤทธิ์หม ทินกร พูลพุม และรวงทอง ถาพันธุ์^{๓๐} ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เช่นกัน

แต่ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์กับด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์กับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ทั้งนี้ เพราะ ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมและการแสดงออกถึงเป้าหมายในการทำงานที่ยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของหน่วยงานและผู้เรียนเป็นหลัก หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ของผู้บริหาร ต้องมีความสัมพันธ์และความสามารถในการบริหารอารมณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีอุดมการณ์ที่แน่วแน่ประกอบ การตัดสินใจและมีวิสัยทัศน์ที่ดี เพื่อให้ได้มาซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน จึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของทวี ขวตศรี ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓

^{๓๐} สุภาวดี ฤทธิ์หม, ทินกร พูลพุม และรวงทอง ถาพันธุ์, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑”, วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๔) : ๒๒๒-๒๓๕.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๑๗

ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และไม่สอดคล้องกับร่องนภา จันทรี ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรชี้แจงปัญหาของการบริหารงานในสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทราบ ควรเสนอแนะและสนับสนุนให้บุคลากรได้เรียนรู้การใช้เทคนิค วิธีการและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรแสดงความชื่นชมในความสามารถและผลงานของครู ตลอดจนแนะนำการปฏิบัติงานแก่บุคลากรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถปฏิบัติตามได้ เพื่อให้สัมพันธ์กับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดในมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กควรมีเจตคติที่ดีกับครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน และเสียสละอุทิศเวลาให้การทำงานนอกเหนือเวลาทำงานปกติเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูในโรงเรียน

บรรณานุกรม

กรรณิกา บุญช่วย. “บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตราด จันทบุรีและระยอง”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๑.

เกรียงไกร น่วมเลิศ และทศพร ธิษะพร. “การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑”.

วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๕๖ - ๒๖๕.

จิระเดช สวัสดิภักดิ์. “การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๒.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: ไทยเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสชั่น, ๒๕๕๓.

- ณัฐธิดา สีสืบวงศ์. “การศึกษาปัจจัยทางการบริหารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙”. **ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๖๑.
- ทวี ขวตศรี. “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓”. **ภาคานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๕๘.
- บุญรอด ชาตียนนท์. “การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร”. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร**. ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๒๒๘๔-๒๒๘๙.
- ยุวดี แก้วสอน. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๘.
- ยุวดี ยี่มรอด และสำเริง อ่อนสัมพันธ์. “การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐”. **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร**. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๒๒ - ๓๒
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. **ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๔.
- รุ่งนภา จันทรีลี. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๒.
- เรวดี ช้อนเพชร. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๔”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๖.
- วจิตตินันท์ ดีหลาย. “การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนไสวัญวิทย จังหวัดตราด”. **ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๖๑.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านคุณภาพฯ ๑๑๙

วิมลพรรณ ช่างคิด. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาคตะวันออก”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๖๐.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสหายฤทธิ์ กันหลง. **ภาวะผู้นำไปบริการในองค์กร : แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและ
งานวิจัย**. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา, ๒๕๕๓.

สุภาวดี ฤทธิ์หม, ทินกร พูลพุด และรวงทอง ถาพันธ์. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑”. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น**. ปีที่ ๗
ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๔) : ๒๒๒ - ๒๓๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๙.

_____. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร : ชุมชุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๑.

อภิชาติ อ่อนเอม. “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ๒๕๕๙.

อังกู เถาว์ลย์. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการ
เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗”. **วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,
๒๕๖๒.

อัมพร อานภาพแสนยากร. “การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัด
ชัยภูมิ”. **ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๕๘.

อุไรวรรณ เขาวนชื่น. “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้สถาบัน
การอาชีวศึกษา”. **ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๖๑.

Bass, B. M., & Avolio, B. J. **Improving organizational effectiveness through transfor-
mational leadership**. Thousand Oaks: Sage Publications, 1994.

- Best, J. W. **Research in education.** 4th ed. New Jersey: Prentice Hall, 1981.
- Dubrin, A. J. **Principles of leadership.** South - Western: South-Western Cengage Learning, 2010.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. **Education administration: Theory research and practice.** New York: McGraw-Hill, 2001.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement.** Vol.30 (No.3), (1970) : 607-610.
- Leithwood, K., & Jantzi, D. Toward an explanation of variation in teacher' perceptions of transformational school leadership. **Educational Administration Quarterly.** Vol.32 (No.5), (1996) : 512-538.